بروزترین و برترین
سایت کنکوری کشور
WWW.KONKUR.INFO
Konkur.info
https://konkur.info

درس نهم ایهام و ایهام تناسب

۱- در بیت « ما در پیاله عکس رخ یار دیده ایم ای بی خبر ز لذّت شرب مدام ما »

الف) در کدام واژه ایهام به کار رفته است؟

ب) معانی مختلف آن را بنویسید.

۲- با توجه به بیت « روی خوبت آیتی از لطف بر ما کشف کرد زان زمان جز لطف خوبی نیست در تفسیر ما »:

الف) کدام واژه ایهام تناسب دارد؟

ب) واژه ی مورد نظر با کدام کلمات در بیت تناسب برقرار کرده است؟

۳- در بیت زیر واژه ی ایهام را بیابید و معانی مختلف آن را بنویسید:

« هر کو نکاشت مهر و ز خوبی گلی نچید در رهگذار باد نگهبان لاله بود»

۴- در بیت « چون شبنم اوفتاده بدم پیش آفتاب مهرم به جان رسید و به عیّوق بر شدم »

الف) کدام معنی در واژه ی « مهر» مورد نظر شاعر است؟

ب) واژه ی « مهر» در معنای دیگر خود با کدام کلمات تناسب دارد؟

ج) این واژه کدام آرایه ادبی را بوجود آورده است؟

۵- در بیت زیر واژه ای را که آرایه ی ایهام ساخته است ، بیابید و معانی مختلف آن را بنویسید:

« ای دمت عیسی ، دم از دوری مزن من غلام آن که دور اندیش نیست »

۶- در بیت زیر ایهام تناسب را بیابید ، ضمن بیان هر دو معنی ، مشخص کنید که واژه در معنی دوم ، با کدام واژه ها تناسب دارد؟

« ماهم این هفته برون رفت و به چشمم سالی است حال هجران تو چه دانی که چه مشکل حالی است»

۷- با توجه به ایهام تناسب به کار رفته در بیت زیر« « ماهم این هفته برون رفت و به چشمم سالی است حال هجران تو چه دانی که چه مشکل حالی است»:

الف) ماه در بیت بالا یقیناً به معنی ..... است.

https://konkur.info

ب) ماه در معنی سی روز، با کدام واژه ها تناسب دارد؟

۸- در بیت « خانه زندان است و تنهایی ضلال هر که چون سعدی گلستانیش نیست» کدام واژه « ایهام » دارد؟ دو معنای آن را بنویسید.

۹- در بیت زیر کدام واژه « ایهام » دارد؟ دو معنای آن را بنویسید.

« جان ریخته شد با تو ، آمیخته شد با تو چو بوی تو دارد جان ، جان را هله بنوازم.»

۱۰- در بیت « ای دمت عیسی دم از دوری مزن من غلام آن که دوراندیش نیست»

الف) در کدام واژه آرایه ایهام به کار رفته است؟

ب) معانی مختلف آن را بنویسید.

۱۱ – با توجه به بیت « ماهم این هفته برون رفت و به چشمم سالی است حال هجران تو چه دانی که مشکل حالی است »

الف) در کدام واژه ایهام تناسب به کار رفته است؟

ب)واژه مورد نظر در کدام کلمات تناسب برقرار کرده است؟

۱۲- در بیت « گفتم که بوی زلفت گمراه عالمم کرد گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید »

الف) در کدام واژه آرایه ایهام به کار رفته است؟

ب) معانی مختلف آن را بنویسید.

۱۳ – با توجه به بیت « روی خوبت آیتی از لطف بر ما کشف کرد زان زمان جز لطف و خوبی نیست در تفسیر ما »

الف) در کدام واژه ایهام تناسب به کار رفته است؟

ب)واژه مورد نظر در کدام کلمات تناسب برقرار کرده است؟

۱۴- در هریک از ابیات گروه « الف » کدام آرایه ی ادبی گروه « ب » به کار رفته است؟ (توجه : در گروه « ب » یک مورد اضافی است.»

گروه الف	گروه ب

https://konkur.info

۱) به زیور ها بیارایند وقتی خوب رویان را ۲) روی و چشمی دارم اندر مهر او ۳) آتش ابراهیم را نی قلعه بود؟	تو سیمین تن چنان خوبی که زیورها بیارایی کاین گهر می ریزد ، آن زر می زند تا برآورد از دل نمرود دود	تضمین تلمیح لفّ و نشر اغراق

۱۵- در بیت « صایب مدد خلق نمودیم به همت در ظاهر اکر مالک دینار نگشتیم »

الف) در کدام واژه آرایه ایهام به کار رفته است؟

ب) معانی مختلف آن را بنویسید.

۱۶- باتوجه به بیت « چنان سایه گسترد بر عالمی که زالی نیندیشید از رستمی »

الف) کدام واژه دارای دو معنی است؟

ب) این واژه در معنای دوم با کدام واژه تناسب دارد؟

پ) این کاربرد شاعرانه ، سبب پیدایش کدام «آرایه معنوی» شده است؟

۱۷- در هریک از ابیات گروه « الف » کدام آرایه ی ادبی گروه « ب » به کار رفته است؟ (توجه : در گروه « ب » یک مورد اضافی است.»

گروه الف	گروه ب
۱)فلک در خاک می غلتید از شرم سرافرازی اگر می دید معراج ز پا افتادن ما را ۲) گر برگ گل سرخی کنی پیرهنش را از نازکی آزار رساند بدنش را	ایهام تناقض/پارادوکس اغراق

۱۸- - در بیت « نرگس مست نوازشگر مردم دارش خون عاشق به قدح گر بخورد نوشش باد »

الف) در کدام واژه آرایه ایهام به کار رفته است؟

https://konkur.info

ب) معانی مختلف آن را بنویسید.

۱۹- باتوجه به بیت « چون شبنم اوفتاده بدم پیش آفتاب مهرم به جان رسید و به عیوق بر شدم»

الف) در واژه «مهر» کدام معنی مورد نظر شاعر است؟

ب) واژه «مهر» در معنای دیگر با کدام واژه تناسب دارد؟

پ) این کاربرد شاعرانه ، سبب پیدایش کدام «آرایه معنوی» شده است؟

۲۰- در هریک از ابیات گروه « الف » کدام آرایه ی ادبی گروه « ب » به کار رفته است؟ (توجه : در گروه « ب » یک مورد اضافی است.»

گروه الف	گروه ب
۱) هر که مزروع خود بخورد به خوید وقت خرمنش خوشه باید چید	تناقض/پارادوکس
۲) دلم گرفته از این روزها دلم تنگ است میان ما و رسیدن هزار فرسنگ است	لفّ و نشر
۳) از خلاف آمدِ عادت بطلب کام که من کسب جمعیت از آن زلف پریشان کردم	مراعات نظیر
	اغراق

۲۱- در بیت « صایب ، مدد خلق نمودیم به همت در ظاهر اگر مالک دینار نگشتیم »

الف) در کدام واژه آرایه ایهام به کار رفته است؟

ب) معانی مختلف آن را بنویسید.

۲۲- با توجه به بیت «چو شبنم اوفتاده بدم پیش آفتاب مهرم به جان رسید و به عیوق بر شدم »

الف) در کدام واژه ایهام تناسب به کار رفته است؟

ب) واژه مورد نظر در کدام کلمات تناسب برقرار کرده است؟

۲۳- در هریک از ابیات گروه « الف » کدام آرایه ی ادبی گروه « ب » به کار رفته است؟ (توجه : در گروه « ب » یک مورد اضافی است.»

https://konkur.info

گروه الف	گروه ب
۱) شود کوه آهن چو دریای آب اگر بشنود نالم افراسیاب	تضمین
۲) گر دهدت روزگار، دست و زبان زینهار هر چه بدانی مگوی ، هر چه توانی مکن	تلمیح
۳) برو ای گدای مسکین در خانه علی زن که نگین پادشاهی دهد از کرم گدا را	لفّ و نشر
	اغراق

۲۴- در بیت « هر کو نکاشت مهر و ز خوبی گلی نچید در رهگذار باد نگهبان لاله بود»

الف) در کدام واژه آرایه ایهام به کار رفته است؟

ب) معانی مختلف آن را بنویسید.

۲۵- با توجه به بیت «گر هزار است بلبل این باغ همه را نغمه و ترانه یکی است»

الف) در کدام واژه ایهام تناسب به کار رفته است؟

ب) واژه مورد نظر در کدام کلمات تناسب برقرار کرده است؟

۲۶- در بیت « چشمه خورشید تویی ، سایه گه بید منم چون که زدی بر سر من ، پست و گدازنده شدم»

الف) در کدام واژه آرایه ایهام به کار رفته است؟

ب) معانی مختلف آن را بنویسید.

۲۷- با توجه به بیت «مدامم مست می دارد نسیم جعد گیسویت خرابم می کند هر دم فریب چشم جادویت»

الف) در کدام واژه ایهام تناسب به کار رفته است؟

ب) واژه مورد نظر در کدام کلمات تناسب برقرار کرده است؟

جواب ها :

۱- الف) مدام ب) ۱- همیشگی ۲- شراب

https://konkur.info

۲- الف) آیت ب) آیت در معنی آیه ی قرآن با کلمات کشف و تفسیر تناسب دارد.

۳- « لاله » ایهام دارد . در یک معنی گل لاله در معنی دیگر ، چراغی از شیشه یا بلور به شکل لاله.

۴- الف) عشق / محبت. ب) آفتاب و عیّوق. ج) ایهام تناسب.

۵- دور اندیش (در معانی : ۱- عاقبت نگر ۲- کسی که به دوری و جدایی فکر می کند)

۶- ماه . در معنی اول معشوق شاعر و در معنی دوم ماه سی روزه است. در معنی دوم با واژه های (هفته و سال) تناسب دارد.

۷- الف) معشوق(دوست شاعر) ب) هفته – سال

۸- گلستان. ۱- کتاب گلستان ۲- باغ و گلزار

۹- بو ۱- رایحه ۲- آرزو(امید)

۱۰- الف) دوراندیش

ب)نخستین معنی این واژه عاقبت نگری است در حالی که مقصود شاعر کسی است که به دوری و جدایی می اندیشد.

۱۱- الف) ماه ب) هفته - سال

۱۲- الف) بو

ب)نخستین معنی این واژه رایحه است در حالی که مقصود شاعر امید و آرزو می باشد.

۱۳- الف) آیت ب) کشف - تفسیر

۱۴- ۱) اغراق ۲) لف و نشر ۳) تلمیح

۱۵- الف) واژه مالک دینار ب) نام شخص - صاحب پول و ثروت

۱۶- الف) زال ب) با واژه رستم ج)ایهام تناسب

۱۷- ۱) تناقض ۲) اغراق

۱۸- الف) مردم دارش ب) دارای مردمک - مردم دوست یا حامی مردم

https://konkur.info

۱۹- الف)عشق و محبت ب) آفتاب و عیوق ج)ایهام تناسب

۲۰- ۱) مراعات نظیر ۲) اغراق ۳) تناقض/پارادوکس

۲۱- الف) مالک دینار ب) صاحب ثروت - نام شخص

۲۲- الف) مهر ب) آفتاب - عیوق

۲۳- ۱) اغراق ۲) لف و نشر ۳) تلمیح

۲۴- الف) لاله ب) گل لاله - نوعی چراغ

۲۵- الف) هزار ب) نغمه ، ترانه

۲۶- الف) زردی ب) ضربه زدی - تابیدی (یا هر مفهوم مشابه دیگر)

۲۷- الف) مدام ب) مست - خراب

اغراق

۱- اغراق به کار رفته در بیت زیر را بیابید و آن را توضیح دهید:

چو رامین گه گهی بنواختی چنگ ز شادی بر سر آب آمدی سنگ »

۲- اغراق به کار رفته در بیت زیر را توضیح دهید:

« سرود مجلست اکنون ، مَلَک به رقص آرد که شعر حافظ شیرین سخن ترانه ی توست»

۳- اغراق به کار رفته در بیت زیر را نشان دهید:

« هرگز کسی ندید بدین سان نشان برف گویی که لقمه ای است زمین در دهان برف »

۴- در بیت زیر دو نمونه اغراق مشخص کنید:

« بگذار تا بگریم چون ابر در بهاران کز سنگ ناله خیزد، روز وداع یاران »

۵- در هریک از ابیات زیر اغراق به کار رفته را مشخص کنید:

الف) که گفتت برو دست رستم ببند نبندد مرا دست چرخ بلند.

https://konkur.info

ب) هر شبنمی در این ره صد بحر آتشین است دردا که این معمّا شرح و بیان ندارد

۶- در هریک از ابیات گروه « الف » کدام آرایه ی ادبی گروه « ب » به کار رفته است؟ (توجه : در گروه « ب » یک مورد اضافی است.»

گروه الف	گروه ب
	اغراق
۱)غلام آن لب ضحاک و چشم فتانم که کید و سحر به ضحاک و سامری آموخت	تلمیح
۲) ز سم ستوران در آن پهن دشت زمین شش شد وآسمان گشت هشت	لف و نشر
۳) جانم ملول ز فرعون و ظلم او آن نور روی موسی عمرانم آرزوست	تضمین

۷- در هریک از ابیات گروه « الف » کدام آرایه ی ادبی گروه « ب » به کار رفته است؟ (توجه : در گروه « ب » یک مورد اضافی است.»

گروه الف	گروه ب
	تضمین
۱)هر شبنمی در این ره ، صد بحر آتشین است دردا که این معما شرح و بیان ندارد	تلمیح
۲) معنی آب زندگی و روضه ی ارم جز طرف جویبار و می خوشگوار نیست	لف و نشر
۳) جانم ملول ز فرعون و ظلم او آن نور روی موسی عمرانم آرزوست	اغراق

۸- در هریک از ابیات گروه « الف » کدام آرایه ی ادبی گروه « ب » به کار رفته است؟ (توجه : در گروه « ب » یک مورد اضافی است.»

گروه الف	گروه ب
	اغراق

https://konkur.info

۱)ما قصه سکندر و دارا نخوانده ایم از ما به جز حکایت مهر و وفا مپرس	ایهام
۲) ای نور چشم مستان ، در عین انتظارم چنگی حزین و جامی بنواز یا بگردان	لف و نشر
۳) گوشم شنید قصه ایمان و مست شد کو قسم چشم؟ صورت ایمانم آرزوست	تلمیح

جواب ها:

۱- مصراع دوم. سنگ از شدّت نشاط (به دلیل شنیدن صدای موسیقی) سبک شده ، به روی آب قرار گرفته است. این مطلب عقلاً و عادتاً پذیرفتنی نیست.

۲- به رقص در آمدن فرشتگان از صدای سرود اهل زمین ، اغراق است.

۳- از بارش زیاد زمین مانند لقمه ای در دهان برف قرار گرفته (همه ی زمین را برف فراوان پوشانده است)

۴- بگریم چون ابر کز سنگ ناله خیزد

۵- الف) مصراع دوم ب) مصراع اول

۶- ۱) لف و نشر ۲) اغراق ۳) تلمیح

۷- ۱) اغراق ۲) لف و نشر ۳) تلمیح

۸- ۱) تلمیح ۲) لف و نشر ۳) اغراق

https://konkur.info

بروزترین و برترین
سایت کنکوری کشور
WWW.KONKUR.INFO
Konkur.info
https://konkur.info